

عنوان مقاله:

تحلیلی انسان شناختی از نظریه ی وحدت متعالی ادیان

محل انتشار:

فصلنامه اندیشه دینی، دوره 15، شماره 54 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسنده:

اکبر قربانی - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردستان

خلاصه مقاله:

در نظریه ی وحدت متعالی ادیان، تمایز ظاهر و باطن دین تمایزی اساسی به شمار می آید که هم با نگرش مابعدالطبیعی به مراتب هستی و تمایز مطلق و نسبی پیوند دارد و هم با تمایز معرفت شناختی شریعت و طریقت و نیز با تمایز سنخ شناختی اهل ظاهر و اهل باطن گره خورده است. شوان در بینش و نگرشی مابعدالطبیعی با تاکید بر منشا الهی دین و تمایز نهادن میان ظاهر و باطن دین و با توجه به تکرر و تنوع افراد و رعایت حاشیه ی بشری در نزول وحی، تنوع ادیان را ناشی از گوناگونی وحی ها متناسب با ظرفیت ها و قابلیت های بشری می داند. از نظر او، کثرت صور قدسی مانع وحدت حقیقی ادیان در مراتب بالای وجود نیست و هرچند بیشتر افراد یا همان اهل ظاهر نمی توانند این وحدت برین را فهم کنند، عارفان اهل باطن به دریافت وحدت درونی و متعالی ادیان نائل می شوند. نگرش همراه با احترام و مدارای اهل باطن به اهل ظاهر و برخلاف آن نگرش توأم با تردید و گهگاه خصمانه و خشونت آمیز اهل ظاهر به اهل باطن با توجه به تفاوت سنخ شناختی آنان قابل فهم و توجیه است. البته تمایز اهل ظاهر و اهل باطن در نظریه ی شوان و تاکید او بر توانایی معرفتی اهل باطن در فهم و دریافت وحدت متعالی ادیان منافاتی با زندگی دینی مومنان و سلوک معنوی پیروان ادیان ندارد که بیشترشان اهل ظاهر یا اهل شریعت هستند.

کلمات کلیدی:

۱- دین، ۲- شریعت و طریقت، ۳- وحدت متعالی، ۴- اهل ظاهر و اهل باطن، ۵- شوان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1558213>

